2021-2022 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇEDERSİ.NET II. DÖNEM II. YAZILI

Adı Soyadı: **Sınıfı-No.:**

1. Aşağıdakilerin hangisinde "çıkmak" **sözcüğünün anlamı ile kullanımı birbirine uymamaktadır?**

	Kullanımı	*Anlamı*
A)	Bu kumaştan ikinize de gömlek çıkar.	Yetişecek ölçüde olmak
B)	Günlerdir gazetelerde onunla ilgili haber çıkıyor.	Yayılmak, duyulmak
C)	Liseye geçtiğinde bıyıkları çıkmaya başlamış	Bitmek, büyümek
D)	Arkadaşım evden çıkınca tek kaldım.	Eksilmek

2. Olayları dışarıdan seyredenler için her şey hoş ve kolay görünür. Bir işin zorluğu seyrederek değil, bizzat yaşanarak anlaşılır. Öyle durumlar vardır ki içinde yaşayan kimseyi rahatsız eder, uzaktan bakan ise ona imrenir. Yani " - - - - "

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki atasözlerinden hangisi getirilirse anlatılanlar özetlenmiş olur?
A) Davulun sesi uzaktan hoş gelir.
B) Araba devrilince yol gösteren çok olur.
C) Cahile söz anlatmaktansa, deveye hendek atlatmak iyidir.
D) Abanın kadri, yağmurda bilinir.

3. (I) Yolculuk ve seyahat boyunca kendisine, kardeşine, anne ve babasına gerekli malzemeleri hazırlama işini bütünüyle annesine yıkmıştı. (II) Zaten ne zaman sorumluluk üstlenmesi gerekirse işin kolayına kaçar o işi yüzeysel bir şekilde yapar ya da annesine bırakırdı. (III) Kardeşi onun gibi değildi, hangi iş olursa olsun o işin ucundan tutmayı severdi. (IV) Annesinin sırtından bir yükü kaldırmak kardeşinin en mutlu olduğu şeylerdendi.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde "bir işi yaparken emeksiz, zahmetsiz ve kestirme yolu seçmek" **anlamını taşıyan bir söz kullanılmıştır?**
A) I. B) II. C) III. D) IV.

4. (I) İç saatimiz, fizyolojimizi büyük bir hassasiyetle günün önemli safhalarına göre uyarlar. (II) Bu saat; davranış, hormon düzeyleri, uyku, vücut sıcaklığı ve metabolizma gibi vücudumuzdaki kritik işlevleri düzenler. (III) Dış çevremiz ile bu iç biyolojik saat arasında geçici bir uyumsuzluk olduğunda sağlığımız bozulur. (IV) Ayrıca yaşam tarzımız ile iç saatimizin yönetimindeki ritim arasında kronik bir uyumsuzluk baş gösterirse çeşitli hastalıkların ortaya çıkma olasılığı da artar.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangilerinde koşula bağlılık söz konusudur?
A) I ve II. B) II ve II. C) II ve IV. D) III ve IV.

5. Bir olayın ya da durumun beklendiği gibi sonuçlanmadığı cümleler gerçekleşmemiş beklenti bildirir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde gerçekleşmemiş beklenti anlamı vardır?
A) Yıllardır hayalini kurduğu çiçekçi dükkânını yine açamadı.
B) Çok istediği hâlde babasının onu futbol okuluna yazdırmayacağını biliyordu.
C) O kadar uyarıdan sonra aynı hataya tekrar düşmez sanmıştım.
D) Bir gün çok param olursa mutlaka dünya turuna çıkacağım.

6. (I) Yazar, birbirinden ilgi çekici yedi hikâyenin bulunduğu yeni bir eserle okurlarının karşısına çıkıyor. (II) Şimdiye kadar birçok deneme ve roman kitabı yazmasına rağmen kendisini okuyucular hâlâ tadına doyulmaz hikâyelerin yazarı olarak anımsıyor. (III) Yazar, kıyıda köşede kalmış insanların hayatlarından kesitler sunduğu yeni kitabında merak unsurunu yine çok iyi kullanıyor. (IV) Ancak bu defa konu seçiminde turnayı gözünden vururken konuyu veriş şeklinde ise beklentilerin altında kalıyor.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerin hangisinde hem olumlu hem de olumsuz bir değerlendirme yapılmıştır?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

7. (I) Osmanlı İmparatorluğu'nun yükseliş döneminin mimarı olan Mimar Sinan, Kanuni döneminde 28 yıl, II. Selim döneminde 8 yıl ve III. Murad döneminde de 14 yıl olmak üzere toplamda 50 yıl hizmet verdi. (Kalıcılık) (II) Daha önce hiç denenmemiş tekniklerle yapmış olduğu eserler, Osmanlı Türk mimarisini zirveye taşıdı. (Özgünlük) (III) Eserlerinde kullandığı teknikler ve eserlerindeki ihtişam, adını tarihe altın harflerle "dünyanın en büyük mimarı" olarak yazdırdı. (Evrensellik) (IV) Mimar Sinan'ın klasik dönem olarak adlandırılan bu teknikleri ve mimarlık anlayışı kendinden sonra gelen birçok mimar tarafından örnek alınarak sürdürüldü. (Öncü olma)

Bu metindeki numaralanmış cümlelerden hangisi yay ayraç içinde verilenlerle <u>ilişkilendirilemez</u>?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

8. Testide ne varsa dışına o sızar.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümle ile çelişmektedir?

A) Özü doğru olanın sözü de doğru olur.
B) İnsanların dış görünüşleri iç görünüşleri hakkında fikir vermez.
C) İnsanların içleri çirkinse dışları da çirkin olur.
D) Dervişin fikri neyse zikri de odur.

9. Bir forumda aynı başlığın altına yazılan üç yazı şu şekildedir:

• Kuzey Kutup Bölgesi (Arktik), küresel ortalamanın yaklaşık iki katı hızla ısınıyor, bu da deniz buzunun erimesi ve kalan buz örtüsünün incelmesiyle birlikte kutup ayılarının yaşam alanlarını küçültüyor.
• Sıcaklık, deniz kaplumbağasının yaşamının her aşamasında kilit bir rol oynar. Cinsiyeti, kuma gömülü yumurtaların kuluçka sıcaklıkları tarafından belirlenir. Sıcaklıktaki küçük bir artış, bu cinsiyetlerin birbirine oranını çok ciddi bir şekilde dişilerin lehine döndürebilir. Bu da üreme olasılığını azaltabilir.
• Araştırmacılar, iklim değişikliği ilerledikçe pandanın yaşam alanlarındaki bazı bambu türlerinin yok olabileceğini öne sürüyor. Bambu ormanlarında ve çeşitliliğinde öngörülen bu gerileme, pandalar için besine erişimde ciddi bir engel oluşturacak.

Bu forumun başlığı aşağıdakilerden hangisi olabilir?

A) Nesilleri Tehlikede Olan Hayvanlar
B) İklim Değişikliğinin Hayvanlar Üzerindeki Etkileri
C) Hayvanlar İçin Sıcaklığın Önemi
D) Besin Kaynakları Azalan Hayvanlar

10. İzmir'de zabıta ve polisin katıldığı bir operasyon gerçekleştirildi. Kesimhaneye yapılan operasyonda halk sağlığını hiçe sayarak kaçak olarak tavuk parçalama işlemi yapan kişiler yakalandı ve hijyenik olmayan koşullarda kesilen tavuklar imha edildi. Operasyondan sonra yapılan açıklamada "Halk sağlığını hiçe sayan bu insanlara göz açtırılmayacak ve bu operasyonlar kesintisiz devem edecek." denildi.

Bu haber metni aşağıda açıklaması verilen tekniklerden hangisiyle yazılmış olabilir?

A) DÜZ PİRAMİT TEKNİĞİ: Bu teknikte haber, bir öykü tarzında başlar ve az önemli unsurlar önce verilerek, olayın detayı haberin sonunda okura sunulur. Düz piramit tekniğinde öykülü bir giriş sunulduğu için giriş cümlelerinde yoruma da yer verilmektedir.
B) DÖRTGEN TEKNİĞİ: Bu teknikte amaç, haberde özü vermektir. Neden sorusunun yanıtı haberin girişinde yer alır. Ayrıntılar ise azalan bir sıralama ile sunulur. Yorumlayıcı haberler için geliştirilen dörtgen tekniği, haberi anlamlı bir çerçeveye oturtabilmek amacıyla kullanılır.
C) KONUŞMA DİLİ TEKNİĞİ: Haber, sesli olarak birine anlatılıyormuşçasına sunulur. Haberler aktarılırken genellikle edilgen cümleler kullanılır. Haber metninin içinde doğrudan anlatım cümlelerine yer verilen bu teknikte haberlerin anlaşılabilir özellikte olması gerekir.
D) TERS PİRAMİT TEKNİĞİ: Bu teknikte haberin özeti, girişte verilmektedir. Okumayı kolaylaştırıp tekrarı önleyen, merakı tatmin eden, sayfa düzenini ve haber yazımını hızlandıran bu teknik, bütün haber türleri ve iletişim araçları için uygulama olanağına sahiptir.

11. Bir sınavdan önce karnınızın ağrıdığını hiç hissettiniz mi? Eğer hissettiyseniz stresin nasıl bir şey olduğunu biliyor olabilirsiniz. Stres, vücudumuzun endişe verici ya da zor bir durum karşısında verdiği doğal bir tepkidir. Zaman zaman hepimizin stresli olduğu durumlar vardır. Peki,------? Stres; bedenimize, harekete geçmek için gereken güç ve enerjiyi sağlar. Vücut, stres karşısında alarma geçerek kendisini muhtemel bir yaralanma ya da enfeksiyona karşı da koruma durumuna alır.

Bu metinde boş bırakılan yere aşağıdaki sorulardan hangisi getirilebilir?

A) stres ne işimize yarıyor olabilir?
B) strese neden olabilecek bir durumla karşılaştığımızda vücudumuzda nasıl değişiklikler olur?
C) stresle nasıl başa çıkılabilir?
D) insanlar neden strese girerler?

12. Türkçenin bilim dili olmadığını iddia edenler, bir dille bilim yapılmadığı sürece o dilin bilim dili olamayacağını bilmiyorlar mı? Bilim dili İngilizcedir deyip eğitim İngilizceye kaydırıldığında Türkçenin bilim dili olmasının önüne setler çekilmekte, dağlar dikilmektedir. Türkçeyi bilim dili hâline getirmek bizim elimizde. Yapmıyorsak bu, Türkçenin değil, bizim ayıbımız, bizim utancımızdır.

Bu metnin anlatımıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Okuyucuyu belli bir konuda bilgilendirmek hedeflenmektedir.
B) Kişi, yer ve zaman ögelerine bağlı olarak bir olay anlatılmaktadır.
C) Var olan düşünce, görüş veya kanılar değiştirmek istenmektedir.
D) Niteleyici sözcükler yardımıyla bir durumla ilgili izlenim kazandırılmaktadır.

13. Küresel ısınmanın nedenleri nelerdir?
Aşağıdaki metinlerden hangisi bu soruya verilmiş bir yanıt olamaz?

A) Küresel ısınma ile artan sıcaklıklar kuraklık, çölleşme ve orman yangınlarına neden olmaktadır. Bunun yanında iklimlerin değişmesiyle dünyanın çeşitli yerlerinde şiddetli kasırgalar, seller ve su baskınları meydana geliyor.
B) Şehir içinde dolaşan araçların artması ve fosil yakıtların tüketimindeki artış küresel ısınmayı hızlandırıyor. Fosil yakıtların yakılması atmosferdeki karbondioksit oranında artışa sebep oluyor. Karbondioksit artışı ise küresel ısınmayı, o da iklim değişikliğini tetikliyor.
C) Organik tarım yerine endüstriyel tarımın tercih edilmesinin nedeni çok daha kârlı ve kolay olduğu içindir. Tarımda kullanılan ilaçlar, tarım alanlarının tahrip olmasına ve gezegendeki sıcaklığın artmasına neden oluyor.
D) Tüketimi karşılamak için her gün yüz binlerce ürün üretiliyor. İnsanların beklentilerini karşılamak için üretilen bu ürünlerin üretimi aşamasında harcanan kaynaklar, küresel ısınmanın en büyük sebeplerinden bir olan sera gazı emisyonunun %60'ını oluşturuyor.

14. Latince adı syntrichia caninervis olan bir çöl yosunu türü, su gereksinimini karşılamak için köklerini değil yapraklarının uç kısmında bulunan saç benzeri yapıları kullanıyor. Bitki bu yapılar sayesinde havadaki su buharını ve küçük yağmur damlalarını toplayabiliyor. Su damlacıklar hâlinde bu yapılardaki çok ince kanallarda birikiyor. Bu damlacıklar yeterli büyüklüğe ulaştığındaysa yapraklara doğru harekete geçerek yapraklara ulaşıyor.

Bu metnin yazıldığı türle ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

A) Yazar düşüncelerini bir olay örgüsü çerçevesinde dile getirmiştir.
B) Yazar düşüncelerini kanıtlama amacı gütmeden öznel bir üslupla ifade etmiştir.
C) Yazar, bir konuyla ilgili tespitlerini bilimsel gerçekliğe uygun olarak anlatmıştır.
D) Yazar, başından geçen bir olayı okuyucularla paylaşmıştır.

15. Akşam olunca çalıların arasındaki kazmasını, küreğini alıyor; gün ağarıncaya kadar kazıyordu. Kazdıkça kaya, kazdıkça taş… Bir sene boyunca Mustafa; çalı, palamut, diken, ot, kökle savaştı. Onu görenler Mustafa'ya,
— Boşuna uğraşıyorsun, derlerdi.

Bu metinde aşağıda işlevi verilen noktalama işaretlerinden hangisinin örneği yoktur?

A) Kaba sayıldığı için veya bir başka sebepten dolayı açık yazılmak istenmeyen kelime ve bölümlerin yerine üç nokta konur.
B) Ögeleri arasında virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmak için noktalı virgül konur.
C) Konuşma çizgisinden sonraki alıntı cümlesinin sonuna virgül konur.
D) İkiden fazla eş değer ögeler arasında virgül bulunan cümlelerde özneden sonra noktalı virgül konur.

16. I. Herkes bu yemeği yemek ve beğenmek zorunda değil.
II. Bu kasabaya geçen sene gelmiş ve çok beğenmiştim.
III. Piknik alanını kirletmek ve ateş yakmak yasaktır.
IV. Çocukları önemsemeli ve onların düşüncelerine saygı göstermeliyiz.

Numaralanmış cümlelerin hangisinde yer tamlayıcısı eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

A) I. B) II. C) III. D) IV.

17. I. Dünya savaşının sona ermesinden sonra Yunanlılar, Ege bölgesini ele geçirmek amacıyla İngiliz savaş gemilerinin koruması altında 15 mayıs 1919'da İzmir'i işgale başladılar. İzmir'in işgaline tepki olarak Hasan Tahsin tarafından Yunan askerine atılan ilk kurşun Millî Mücadele'nin başlangıcı olmuştur.

Bu metinde aşağıdakilerin hangisine uyulmamasından kaynaklanan bir yazım yanlışı <u>yapılmamıştır</u>?

A) Belli bir tarih bildiren ay ve gün adları büyük, bildirmeyenler küçük harfle başlar.
B) Yer adları (kıta, bölge, il, ilçe, köy, semt vb.) büyük harfle başlar.
C) Tarihî olay, çağ ve dönem adları büyük harfle başlar.
D) Millet, boy, oymak adları büyük harfle başlar.

18. (I) Akşamüzeri, caddenin en kalabalık zamanında, köşe başına bir kadınla bir çocuk gelirdi. (II) Bulundukları köşenin biraz ötesinde parlak vitrinli bir tuhafiye mağazası açılmıştı. (III) Şık tokalı kemerler, yün kazaklar, eldivenler mağazanın vitrininde bulunurdu. (IV) Kadınla çocuk başlarını kaldırıp o tarafa, mağazaya, hiç bakmazdı.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

A) I. cümlede ara söz zarf tamlayıcısının açıklayıcısı olarak kullanılmıştır.
B) II. cümlede vurgulanan öge belirtisiz nesnedir.
C) III. cümlede vurgulanan öge yer tamlayıcısıdır.
D) IV. cümlede ara söz yer tamlayıcısını açıklamıştır.

19. (I) Her yıl üretilen 500 milyar plastik şişenin yarısından fazlası doğaya atılıyor. (II) Bu plastikler, okyanuslarda toplanarak yüz binlerce deniz canlısının ölmesine neden oluyor. (III) Eğer insanlar bugünkü hızda plastik üretmeye devam ederse 2025 yılında her üç ton balık ağırlığına karşı bir ton plastik atık denizleri kaplayacak. (IV) 2050 yılında da denizlerdeki plastik madde miktarı balıkların ağırlığından daha fazla olacak.

Bu metindeki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi <u>söylenemez</u>?

A) I. cümle tek yüklemli cümledir.
B) II. cümle fiilimsi bulunan cümledir.
C) III. cümle olumlu fiil cümlesidir.
D) IV. cümle tek yüklemli cümledir.

20. Aylin, Betül, Ceyda, Damla, Ela, Feyza ve Gamze adlı kişiler yaptıkları iş başvurusu sonucunda aynı gün içerisinde görüşmeye çağrılmıştır. Bu kişilerin hangi sırayla görüşmeye girdikleri ile ilgili bilinenler şunlardır:

• Ceyda, Aylin'den hemen sonra Ela'dan hemen önce görüşmeye girmiştir.
• Betül'den sonra görüşmeye giren iki kişi daha vardır.
• Ceyda ile Damla arasında üç kişi vardır.
• Feyza görüşmeye giren dördüncü kişidir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

A) Aylin, ilk görüşmeye giren kişidir.
B) Betül, görüşmeye Feyza'dan hemen sonra girmiştir.
C) En son görüşmeye giren kişi Damla'dır.
D) Ela, görüşmeye Gamze'den daha önce girmiştir.

Başarılar dilerim.

Mustafa GÜNESER